

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БЮДЖЕТОМ ЗА ПОДАТКОМ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

©2024 БОГАТИРЬОВА А. О., СЛЮНІНА Т. Л.

УДК 657.6
JEL: H20; H24; H26

Богатирьова А. О., Слюніна Т. Л. Податковий контроль за розрахунками з бюджетом за податком на доходи фізичних осіб

У даній статті розглянуто зміст, сутність і головні завдання податкового контролю. Встановлено основні та другорядні елементи щодо виконання функцій податкового контролю з питань нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб (ПДФО). Проаналізовано ключові етапи при проведенні податкової перевірки нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб; розглянуто, якими бувають штрафні санкції та інші види відповідальності за виявлені порушення. Метою дослідження є огляд сучасного законодавства щодо оподаткування доходів фізичних осіб. Це включає аналіз законів, нормативних актів та інструкцій, що регулюють оподаткування доходів на рівні фізичних осіб. Зокрема, розглянуто механізми здійснення податкового контролю. На сьогодні податок на доходи фізичних осіб до Зведеного бюджету України посідає одне з основних місць у загальній сумі податкових надходжень (поступається лише доходам від ПДВ). Своєчасне та повне формування доходів бюджету, визначальне місце в яких посідають податкові надходження, набуває особливого значення в контексті забезпечення фінансування завдань і функцій, що виконуються органами державної влади та місцевого самоврядування. Забезпечення належного податкового контролю передбачає кілька ключових аспектів. По-перше, це систематичний моніторинг та аналіз фінансової діяльності платників податків для виявлення можливих порушень та ризиків. По-друге, вдосконалення законодавчої бази з метою усунення прогалів і забезпечення прозорості податкових процедур. По-третє, важливою складовою є підвищення фінансової грамотності та обізнаності громадян щодо своїх податкових обов'язків і прав. У статті досліджено сутність, зміст і завдання податкового контролю. Визначено елементи податкового контролю за нарахуванням і сплатою податку на доходи фізичних осіб. Проаналізовано етапи податкової перевірки нарахування та сплати ПДФО, а також відповідальності та штрафів у разі виявлення порушень. Крім того, обговорено можливі шляхи вдосконалення податкового контролю, зокрема впровадження сучасних інформаційних технологій для автоматизації процесів та зменшення людського фактора, що сприятиме підвищенню ефективності податкової системи загалом.

Ключові слова: податок на доходи фізичних осіб, податковий контроль, камеральна перевірка, ухилення від сплати податків, штрафні санкції.

Рис.: 3. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 13.

Богатирьова Анастасія Олександрівна – студентка, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: bognastia07@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-8882-5845>

Слюніна Тетяна Леонідівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: stl.info2000@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1398-1210>

UDC 657.6
JEL: H20; H24; H26

Bohatyrova A. O., Sliunina T. L. Tax Control over Settlements with the Budget for Personal Income Tax

The article discusses the content, essence and main tasks of tax control. The main and secondary elements for the performance of tax control functions on the accrual and payment of personal income tax (PIT) have been determined. The key stages in the tax audit of the accrual and payment of personal income tax are analyzed; penalties and other types of responsibility for the identified violations are considered. The aim of the study is to review the current legislation on personal income taxation. This includes an analysis of laws, regulations, and guidelines governing the taxation of income at the individual level. In particular, the mechanisms of tax control are considered. Today, the personal income tax to the Consolidated Budget of Ukraine occupies one of the main places in the total amount of tax revenues (second only to revenues from VAT). Timely and complete formation of budget revenues, in which tax revenues occupy a decisive place, acquires special importance in the context of ensuring the financing of tasks and functions performed by the State authorities and local self-government. Ensuring proper tax control involves several key aspects. First, it is a systematic monitoring and analysis of taxpayers' financial activities to identify possible violations and risks. Secondly, improving the legislative framework in order to eliminate gaps and ensure transparency of tax procedures. Thirdly, an important component is to increase financial literacy and awareness of citizens about their tax obligations and rights. The article examines the essence, content and tasks of tax control. The elements of tax control over the accrual and payment of personal income tax have been determined. The stages of tax audit of the accrual and payment of personal income tax, as well as liability and fines in case of violations are analyzed. In addition, possible ways to improve tax control were discussed, in particular, the introduction of modern information technologies to automate processes and reduce the human factor, which will contribute to improving the efficiency of the tax system as a whole.

Keywords: personal income tax, tax control, desk audit, tax evasion, penalties.

Fig.: 3. **Tabl.:** 3. **Bibl.:** 13.

Bohatyrova Anastasiia O. – Student, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: bognastia07@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-8882-5845>

Sliunina Tetiana L. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Statistics, Accounting and Audit, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: stl.info2000@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1398-1210>

У податковій практиці податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) є одним із найбільш поширених, який сплачується з особистих доходів населення. Даний податок є ключовим у будь-якій податковій системі, оскільки за рахунок ПДФО фінансується значна частина державного бюджету.

Завдяки податку на доходи фізичних осіб місцеві та регіональні бюджети отримують грошові кошти, які далі використовуються на різноманітні цілі, у тому числі на поліпшення інфраструктури регіону. ПДФО є важливою частиною процесу регулювання рівня доходів населення, а також структури заощаджень громадян і власного споживання.

На сьогоднішній день серед показників, що формують зведений бюджет нашої країни, надходження від ПДФО займає одне з провідних місць у сукупному обсязі податкових надходжень (поступаючись лише надходженням від ПДВ).

Суттєво важливим при формуванні доходів бюджету є своєчасність і повнота надходжень, у складі яких основними є податкові надходження. За цих умов особливого значення набувають такі важливі показники, як забезпечення фінансування завдань і функцій, які, своєю чергою, регулюються органами державної влади та місцевого самоврядування [2; 4].

Багато наукових досліджень вітчизняних і закордонних учених присвячено аналізу організації та проведення податкового контролю. Серед дослідників цих питань можна зазначити таких науковців, як: З. С. Варналій, А. М. Духновська, Е. С. Дмитренко, В. М. Мельник, Н. Г. Карпенко, К. Ф. Ковальчук, І. В. Лещук, М. І. Мельник, О. Є. Найденко, Ф. М. Ткачик, В. В. Угрин та інші. Одним із ключових аспектів їхніх досліджень є загальність підходів до механізму податкового контролю та пошук шляхів вирішення типових проблем нагляду за виконанням податкового законодавства платниками податків.

Метою дослідження є огляд сучасного законодавства щодо оподаткування доходів фізичних осіб. Це включає аналіз законів, нормативних актів та інструкцій, що регулюють оподаткування доходів на рівні фізичних осіб. Зокрема, було розглянуто механізми здійснення податкового контролю.

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) – це вид податку, що сплачується або безпосередньо фізичною особою, або їхніми представниками – податковими агентами [8]. Відповідно до цього податком обкладаються всі доходи, отримані фізичними особами. Короткий опис сфери прибуткового оподаткування фізичних осіб наведено в *табл. 1*.

У структурі податкових надходжень за 2023 р. ПДФО становить 7,74%, поступаючись обсягами надходжень лише ПДВ, що складає 22,03% питомої

ваги з усіх податкових надходжень, що надійшли до державного бюджету минулого року, а третім за обсягами в нашій країні є акцизний податок, питома вага якого становить 6,26% [3, с. 182; 13, с. 12].

За даними Держстату, у 2018 р. загальні фонди місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали 233,93 млрд грн.

Темпи зростання надходжень до загального фонду у січні – грудні 2023 р. (у порівнянні та без урахування тимчасово окупованих територій) склали 21,9%, або +41,98 млрд грн (*рис. 1*) [5; 6].

Початок повномасштабної війни мав дуже великий негативний вплив на більшість сфер життя, у тому числі в питанні виконання поставлених цілей щодо бюджетів на 2022 р. Проте, незважаючи на повномасштабну війну з росією, українська система показала, наскільки стійким є місцеве самоврядування щодо фінансової частини. Збройна агресія безумовно мала вкрай негативний вплив на соціально-економічне становище всіх регіонів нашої країни, особливо в тих, де відбувались і досі тривають бойові дії, однак органи місцевої влади достойно впорались з усіма викликами як загалом із ситуацією в країні, так і в бюджетній сфері, що дало змогу виконати плани щодо формування доходів загального фонду місцевих бюджетів.

Загалом за 2022 р. загальний фонд місцевих бюджетів отримав 398,1 млрд грн, що на 46,2 млрд грн, або на 13,1% більше порівняно з обсягами надходжень за 2021 р. (*табл. 2*).

ПДФО займає перше місце серед бюджетотворювальних податків загального фонду місцевих бюджетів і складає у відсотковому вираженні 68,4%, а в грошовому – дорівнює 272,2 млрд грн, що на 28,3% більше порівняно з результатами 2021 р. Таким чином, надходження збільшились на 60,0 млрд грн.

З початку 2022 р. норматив зарахування податку на доходи фізичних осіб збільшився з 60% до 64%, що є одним із факторів зростання надходження податку. Водночас суттєва частина приросту ПДФО зумовлена великим збільшенням надходжень податку за рахунок грошового забезпечення військовослужбовців, а саме, +70,3 млрд грн. Даний показник складає майже третину загального обсягу надходжень ПДФО (272,2 млрд грн) із виплат військовослужбовців (83,6 млрд грн).

За 2023 р. фонд загальних місцевих бюджетів отримав 441875,0 млн грн без урахування міжбюджетних трансфертів. Приріст надходжень до загального фонду порівняно з 2022 р. склав у відсотковому вираженні 11,0%, а у грошовому вираженні +43821,8

Організаційно-економічний механізм справляння податку на доходи фізичних осіб в Україні

Категорія	Економічний зміст	
Держава	Розробляє та приймає податкове законодавство	
Податкові органи	Контролюють дотримання податкового законодавства	
Суб'єкт оподаткування	Резиденти – фізичні особи	Доходи, отримані з джерела їх походження в Україні, та іноземні доходи
	Нерезиденти – фізичні особи	Доходи, отримані з джерела їх походження в Україні
	Податкові агенти	
Об'єкт оподаткування	Для резидентів	а) загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід
		б) доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування
		в) іноземні доходи – прибутки, отримані з джерел за межами України
	Для нерезидентів	а) загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід із джерела його походження в Україні
		б) доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування
Податкова база	Базою оподаткування є загальний оподатковуваний дохід – будь-який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований на користь платника податку протягом звітного податкового періоду	
Порядок нарахування	Для резидентів	Сплачують податок з усіх доходів, отриманих із джерела їх походження як в Україні, так і за кордоном
	Для нерезидентів	Сплачують податок також за чинним сьогоднім принципом – тільки з доходів, одержаних в Україні

Джерело: складено авторами основи [10].

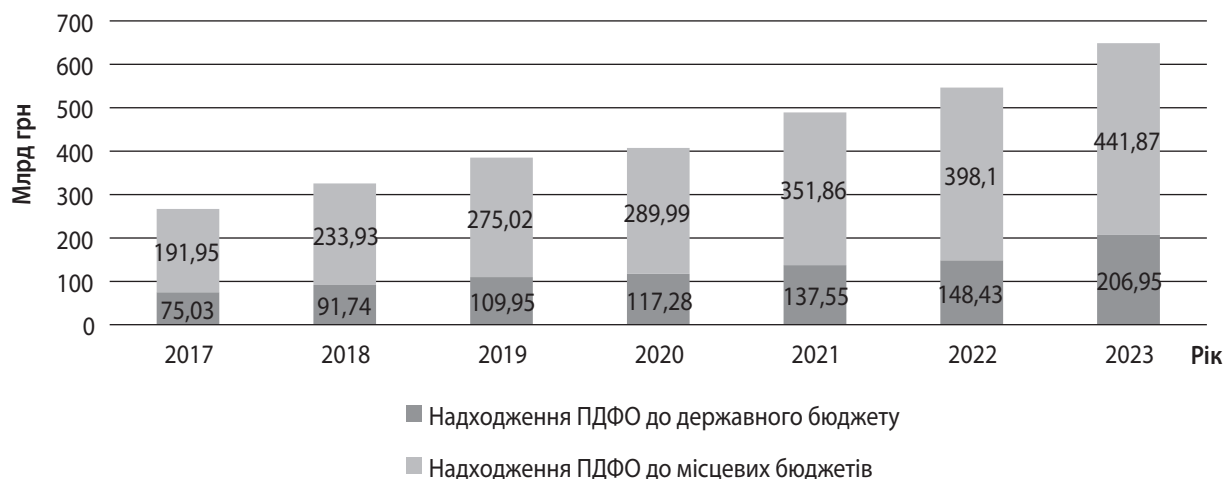

Рис. 1. Графік динаміки надходження ПДФО до державного та місцевого бюджетів, млрд грн

Джерело: побудовано авторами за даними [1; 5; 6].

млн грн. Проте в деяких регіонах нашої країни не вдалося забезпечити приросту доходів. До таких областей належать: Донецька (–16,2%), Запорізька (–5,3%), Луганська (–59,9%), Херсонська (–28,0%).

За 2023 р. показник обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб склав 289370,8 млн грн.

Зростання надходжень податку на доходи фізичних осіб порівняно з 2022 р. становить 6,3%, або +17149,1 млн грн. Значна кількість регіонів нашої країни, а саме, 13 регіонів мають темпи приросту ПДФО вище середнього, проте три регіони України змогли досягнути приріст у понад 15% (Київська

**Доходи загального фонду місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)
за 2022 р., млрд грн**

Показник	Факт. 2021 р.	Затверджено на 2022 р.	Факт. 2022 р.	Відхилення			Питома вага, %
				факт. 2022 р. до факт. 2021 р.		виконання, %	
				сума	темп зростання, %		
Усього доходи ЗФ	351,9	394,4	398,1	46,2	113,1	100,9	100,0
ПДФО	212,2	259,1	272,2	60,0	128,3	105,1	68,4
Єдиний податок	46,2	49,0	47,2	1,0	102,1	96,3	11,8
Плата за землю	35,3	34,5	29,6	-5,7	83,8	85,7	7,4
Податок на майно	7,8	7,8	7,41	-0,7	91,0	91,4	1,8
Акцизний податок	17,8	15,8	13,1	-4,8	73,3	82,8	3,3
Плата за адміністративні послуги	3,6	3,4	3,3	-0,3	92,4	95,9	0,8
Податок на прибуток	15,8	12,5	12,2	-3,5	77,5	97,5	3,2
Інші	13,2	12,3	13,4	0,2	101,5	108,9	3,3

Джерело: складено авторами за даними [5].

(+19,1%) та Черкаська (+17,2%) області, а також м. Київ (+15,7%)).

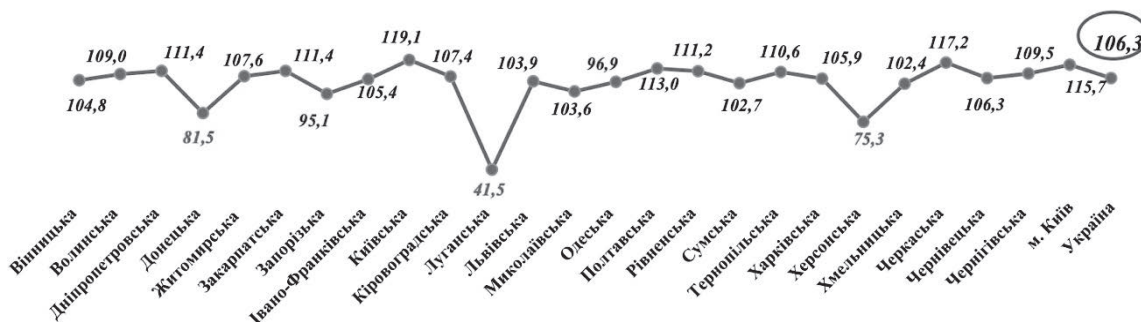
Найнижчими показниками приросту цього податку слід вважати показники Сумської (+2,7%) та Хмельницької (+2,4%) областей. Не було досягнуто рівня показників минулого року в Донецькій (-18,5%), Запорізькій (-4,9%), Луганській (-58,5%), Миколаївській (-3,1%) та Херсонській (-24,7%) областях (рис. 2).

Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб, його частка в місцевому та зведеному бюджетах має тенденцію до збільшення з кожним роком, тому, на нашу думку, це показує важливість даного виду.

Не існує двох абсолютно однакових систем оподаткування, тому в нашій країні діє своя сис-

тема оподаткування доходів та система контролю, що регулює процеси сплати громадянами різних видів податків. У цій системі прописана база, об'єкти оподаткування, а також ставки й усі можливі пільги та умови їх використання.

Контроль за сплатою податків є обов'язковою інструментом, що зобов'язаний бути прописаний у будь-якій податковій системі будь-якої держави. Будь-який суб'єкт господарювання має дотримуватися певних умов обліку та контролю, які мають бути чітко прописані в законодавстві для забезпечення фінансової дисципліни. Саме це і є завданням податкового контролю. Податковий контроль представляє собою систему обліку платників податків та контролю за правильністю нарахування, повнотою та своєчасністю сплати податків.

Рис. 2. Темпи зростання фактичних надходжень податку на доходи фізичних осіб за 2023 р. порівняно з 2022 р., %

Джерело: побудовано авторами на основі [5].

Аля реалізації фінансового механізму зі здійснення податкового контролю у сфері справляння ПДФО необхідно дотримуватись виконання певних завдань:

- ✦ дотримання норм чинного законодавства з питань операцій, що безпосередньо взаємопов'язані з визначенням оподатковуваного доходу для нарахування й утримання податку на доходи фізичних осіб;
- ✦ дотримання чинного законодавства, що стосується питань законності дій посадових осіб за здійснення розрахункових операцій;
- ✦ оцінка взаємозв'язку податкової функції та її формування на підприємстві;
- ✦ оцінка формування фонду оплати праці та формування частки бюджету з ПДФО;
- ✦ оцінка стійкості та перспективи приросту ПДФО;
- ✦ надійність організації в її методах оцінки оплати праці;
- ✦ оцінка нарахування ПДФО, достовірність наведеної інформації та розкриття її у фінансовій звітності;
- ✦ перевірка з питань дотримання термінів нарахування ПДФО та його сплати [2].

Державна податкова служба України 4 травня 2023 р. наказом № 322 прийняла методика щодо проведення перевірки достовірності, повноти нарахування та сплати ПДФО, що використовується для перевірки правильності нарахування податку. Дана методика використовується посадовими особами контролюючих органів в процесі виконання цими особами їх функціональних обов'язків. Методика має інформацію про обсяги інформації, що зобов'язана бути не тільки перевірена, а й бути висвітлена в матеріалах перевірки та надана у звітах про перевірку.

Відповідно до даної методики використовується така інформація, яка надана (отримана від):

- ✦ платниками податків та податковими агентами, у т. ч. дані стандартного аудиторського файлу (SAF-T);
- ✦ органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та НБУ, зокрема інформація, що була надана від банків або інших фінансових установ про наявність коштів та їх рух на рахунках платників податку, звіти про підзвітні рахунки, що було подано фінансовими агентами;
- ✦ органами влади інших держав, міжнародними організаціями або нерезидентами;
- ✦ за наслідками податкового контролю;
- ✦ центральним органом виконавчої влади, який забезпечує організацію та реалізацію публічної політики у сфері цифрової еконо-

міки, інформація про відповідність резидентів «Дія.Сіті» вимогам Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», зокрема щодо включення/виключення платників податків до/з реєстру «Дія.Сіті» [7];

- ✦ інші види інформації, що була оприлюднена згідно з чинним законодавством та/або добровільно або на запит у встановленому законодавством порядку, а також надається у зверненнях покупців (споживачів) щодо порушень платниками податків при використанні реєстраторів розрахункових операцій та/або розрахункових операцій, встановлених процедур розрахунків за транзакціями програмного забезпечення реєстратора [7].

Податковий контроль може бути проведений двома способами, а саме, у вигляді камеральної перевірки або документальної виїзної перевірки. Існує декілька варіантів проведення камеральної перевірки:

- ✦ в електронному вигляді;
- ✦ за допомогою зіставлення даних програмних продуктів, що відображаються завдяки автоматизованому контролю податкової звітності, інформації з інших джерел.

Даний вид перевірки не потребує спеціального рішення керівника органу проведення або ж направлення на проведення, камеральна перевірка проводиться посадовими особами контролюючого органу [4].

Камеральна перевірка перевіряє правильність і формування та обчислення об'єкта оподаткування ПДФО, доцільність використаних ставок податку, а також доцільність використання пільг.

Також податкові органи мають проконтролювати правильність і своєчасність подання звітності та перерахування податку, податкового розрахунку сум доходу, нарахованого та сплаченого, і сум утриманого податку з платників – фізичних осіб.

У разі виявлення порушення посадовою особою складається акт (у двох примірниках), який підписує посадова особа органу, що проводить перевірку, та робиться його копія після проведення контролюючим органом усіх процедур реєстрації згідно зі статтею 42 Податкового кодексу України: протягом трьох робочих днів контролюючий орган зобов'язаний вручити або надіслати примірники на підпис платнику податків. Для наочності процес податкового контролю наведено на рис. 3.

Оскільки всі зазначені вище обов'язки мають тісний зв'язок між собою, то є вірогідність виникнення зв'язку між самими помилками. У табл. 3 узагальнено всі правопорушення, що трапляють-

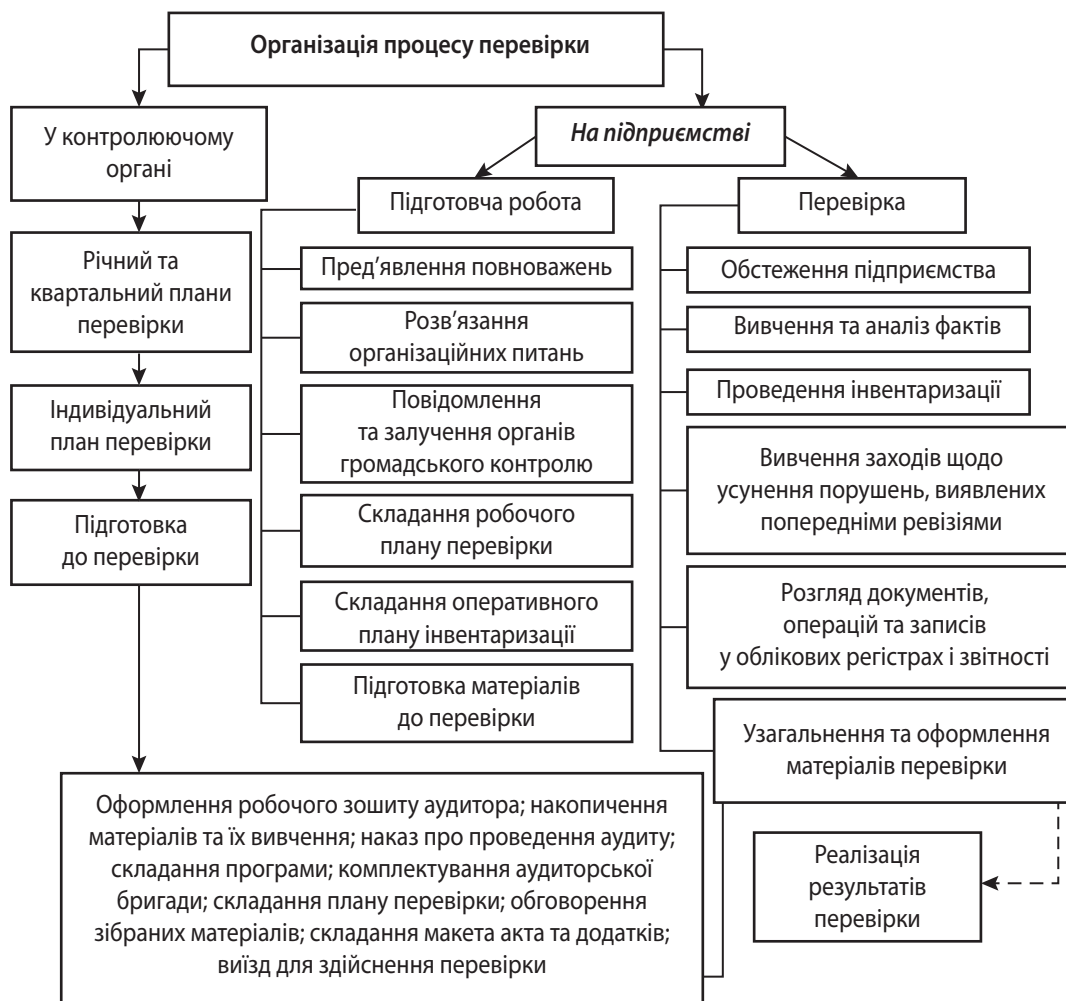

Рис. 3. Механізм податкового контролю ПДФО

Джерело: побудовано авторами на основі [10; 12].

ся у сфері справляння ПДФО, а також зазначено штрафні санкції до кожного з них.

У випадках, коли правопорушення мають більш серйозний характер і винні особи притягуються до кримінальної відповідальності, контролюючі органи мають право передати всі матеріали перевірки слідчим органам. Процес передачі матеріалів слідчим органам може проводитись в деяких випадках керівником аудиторської групи, який проводив перевірку.

До матеріалів, що передаються до судово-слідчих органів, додається:

- ✦ заява (лист), де мають наводитись роз'яснення щодо суті зловживання, перелік законів, які було порушено, перелік винних осіб та розмір збитку, нанесеного державі;
- ✦ акт перевірки, що підписано відповідними особами; оригінали чи копії документів, які підтверджують факт виявлення зловживань з роз'ясненнями тих осіб, чия діяльність перевірялась, та інших осіб, свідчення яких

має суттєве значення для перевірки обставин зловживань;

- ✦ висновки аудитора за цими поясненнями.

У процесі передачі всіх матеріалів до судово-слідчих органів для притягнення всіх винних до кримінальної відповідальності перед слідчими органами постає питання щодо прийняття заходів забезпечення громадянських позовів, а керівнику підприємства, яке перевіряється, пропонується пред'явити до винних осіб громадянські позови про відшкодування нанесеного збитку.

ВИСНОВКИ

Податковий контроль за розрахунками з бюджетом за податком на доходи фізичних осіб виявляється критично важливим аспектом фінансової системи кожної країни. Цей процес забезпечує збір податків відповідно до податкового законодавства, а також відстежує та контролює використання цих коштів. Ефективна система податкового контролю сприяє збалансованому фінансовому розвитку

Штрафні санкції за помилки, пов'язані з нарахуванням, сплатою та звітністю ПДФО в Україні у 2024 р.

Види порушень	Відповідальність, якщо помилка виправляється:		Підстава
	самостійно податковим агентом	за результатами податкової перевірки	
1. Штрафи за помилки у формі № 1ДФ, які не призвели до зменшення/збільшення податкового зобов'язання з ПДФО			
Помилка в РНОКПП (ідентифікаційному номері)	Штраф складає 510 грн. При повторному порушенні протягом року – 1020 грн		ПКУ, ст. 119, п. 119.2
Помилка при заповненні реквізитів підприємства			
У формі № 1ДФ не було відображено дохід, нарахування або утримання ПДФО			
Помилка в сумі доходу, який не підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб	Штраф не застосовують		
Ненавмисно вказано хибну ознаку доходу (суму доходу й утриманого податку зазначено правильно)			
Помилкова кількість працівників, що працюють у штаті або за цивільно-правовими договорами			
Помилково не включено відомості про виплачений та утриманий оподатковуваний дохід у формі № 1ДФ	Штраф складає 510 грн. При повторному порушенні протягом року – 1020 грн		
У формі № 1ДФ відображено неправильні відомості про суму нарахованого (виплаченого доходу) і суму утриманого ПДФО, ВЗ	Штраф складає 510 грн. При повторному порушенні протягом року – 1020 грн		
Штрафні санкції за неподання, несвоєчасне подання форми № 1ДФ			
Форму не було подано	Штраф складає 510 грн. При повторному порушенні протягом року – 1020 грн		ПКУ, ст. 121, п. 127.1
Форму було подано з порушенням термінів			
Санкції за несплату, несвоєчасну сплату та недоплату ПДФО			
Ненарахування, неутримання, несплата ПДФО (фінансова відповідальність)	Штраф у розмірі 25% суми податку, що підлягає нарахуванню або сплаті до бюджету; штраф у розмірі 50% суми податку, якщо ті самі дії вчинені повторно протягом 1095 днів; штраф у розмірі 75% суми податку, якщо порушення відбувається втретє та кожного наступного разу		ПКУ, ст 125, пп. 125.1, 125.3, 125.4
За допущення помилки (адміністративна відповідальність посадової особи)	Від 2 до 3 НМДГ (від 34 грн до 51 грн); повторно протягом року – від 3 до 5 НМДГ (від 51 грн до 85 грн)		КпАП, ст. 1634
Пеня	За кожен день запізнення згідно з ПКУ		ПКУ, ст. 129, пп. 129.1–129.4

Джерело: побудовано авторами на основі [10].

країни, підтримує довіру громадян до держави та сприяє виконанню соціальних та економічних цілей. Важливою складовою є постійне вдосконалення законодавства та процедур податкового контролю для відповідності сучасним викликам і технологічним змінам. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

- Онищук І. Аналіз виконання місцевих бюджетів за 8 місяців 2022 року. *Децентралізація*. 03.10.2022. URL: <https://decentralization.ua/news/15570>
- Духновська Л. М., Пономаренко Р. А. Вплив ставки податку на доходи фізичних осіб на доходи грома-

- дян України. *Проблеми та перспективи регулювання міжнародних економічних відносин*. Дніпропетровськ, 2014. С. 266–270. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/17326/1/2.pdf>
3. Луніна І. О. Державні фінанси України в перехідний період: монографія. Харків: Форт, 2000. 296 с.
  4. Мельник В. М. Фіскальна ефективність податку з доходів фізичних осіб в Україні: можливості зростання. *Фінанси України*. 2007. № 12. С. 38–48.
  5. Виконання доходів місцевих бюджетів. *Міністерство фінансів України*. URL: <https://mof.gov.ua/uk/vykonannia-dokhodiv-mistsevykh-biudzhativ>
  6. Доходи держбюджету України. *Мінфін*. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/>
  7. Як податківці перевірятимуть правильність нарахування ПДФО та ЄСВ. *KadrEX*. 26.08.2023. URL: <https://profpressa.com/news/zatverdzheno-metodiku-perevirki-narakhuvannia-ta-splati-pdfo-iesv-i-vz>
  8. Перерва М. Г. Податок на доходи фізичних осіб. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2011. № 8. Ч. 4. С. 162–166.
  9. Адміністрування податків, зборів, платежів. *Державна податкова служба України*. URL: <http://surl.li/vbklgo>
  10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
  11. Сибірянська Ю., Пірникоза П. Тренди в динаміці податку на доходи фізичних осіб у 2011–2016 роках. Київ: Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2017. 28 с.
  12. Сибірянська Ю., Пірникоза П. Фіскальні та соціальні ефекти реформування податку на доходи фізичних осіб в Україні. Київ: Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2017. 17 с.
  13. Чугунов І. Я. Податок з доходів фізичних осіб у системі фінансово-економічного регулювання. *Фінанси України*. 2006. № 4. С. 3–14.

REFERENCES

- “Administruvannia podatkov, zboriv, platezhiv” [Administration of Taxes, Fees, Payments]. *Derzhavna podatkova sluzhba Ukrainy*. <http://surl.li/vbklgo>
- Chuhunov, I. Ya. “Podatok z dokhodiv fizychnykh osib u systemi finansovo-ekonomichnoho rehuliuвання” [Income tax of Individuals in the System of Financial and Economic Regulation]. *Finansy Ukrainy*, no. 4 (2006): 3-14.

- “Dokhody derzhbiudzhetu Ukrainy” [Revenues of the State Budget of Ukraine]. *Minfin*. <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/>
- Dukhnovska, L. M., and Ponomarenko, R. A. “Vplyv stavky podatku na dokhody fizychnykh osib na dokhody hromadian Ukrainy” [The Impact of the Personal Income Tax Rate on the Incomes of Ukrainian Citizens]. *Problemy ta perspektyvy rehuliuвання mizhnarodnykh ekonomichnykh vidnosyn* (2014): 266-270. <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/17326/1/2.pdf>
- [Legal Act of Ukraine] (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
- Lunina, I. O. *Derzhavni finansy Ukrainy v perekhidnyi period* [State Finances of Ukraine in the Transition Period]. Kharkiv: Fort, 2000.
- Melnyk, V. M. “Fiskalna efektyvnist podatku z dokhodiv fizychnykh osib v Ukraini: mozhlyvosti zrostannia” [Fiscal Efficiency of Personal Income Tax in Ukraine: Opportunities for Growth]. *Finansy Ukrainy*, no. 12 (2007): 38-48.
- Onyshchuk, I. “Analiz vykonannia mistsevykh biudzhativ za 8 misiatsiv 2022 roku” [Analysis of the Implementation of Local Budgets for 8 Months of 2022]. *Detsentralizatsiia*. October 03, 2022. <https://decentralization.ua/news/15570>
- Pererva, M. H. “Podatok na dokhody fizychnykh osib” [Personal Income Tax]. *Ekonomichni nauky. Seriia «Oblik i finansy»*, vol. 4, no. 8 (2011): 162-166.
- Sybirianska, Yu., and Pirnykoza, P. *Fiskalni ta sotsialni efekty reformuvannia podatku na dokhody fizychnykh osib v Ukraini* [Fiscal and Social Effects of Reforming the Personal Income Tax in Ukraine]. Kyiv: Ofis z finansovoho ta ekonomichnoho analizu u Verkhovnii Radi Ukrainy, 2017.
- Sybirianska, Yu., and Pirnykoza, P. *Trendy v dynamitsi podatku na dokhody fizychnykh osib u 2011-2016 rokakh* [Trends in the Dynamics of Personal Income Tax in 2011-2016]. Kyiv: Ofis z finansovoho ta ekonomichnoho analizu u Verkhovnii Radi Ukrainy, 2017.
- “Vykonannia dokhodiv mistsevykh biudzhativ” [Implementation of Local Budget Revenues]. *Ministerstvo finansiv Ukrainy*. <https://mof.gov.ua/uk/vykonannia-dokhodiv-mistsevykh-biudzhativ>
- “Yak podatkovitsi pereviriatymut pravylnist narakhuvannia PDFO ta YeSV” [How Tax Officials Will Check the Correctness of the Calculation of Personal Income Tax and VAT]. *KadrEX*. August 26, 2023. <https://profpressa.com/news/zatverdzheno-metodiku-perevirki-narakhuvannia-ta-splati-pdfo-iesv-i-vz>